U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **D. V. M.**, zastoupeného Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Helénská 1799/4, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 6. 2015, č. j. OAM-44/LE-BE02-HA08-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2016, č. j. 49 Az 81/2015 – 47,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna ustanoveného advokáta Mgr. et Bc. Filipa Schmidta, LL.M. **se určuje** částkou 4.114 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í:

[1] V záhlaví specifikovaným rozhodnutím žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Žalobce brojil proti tomuto rozhodnutí žalobou u Krajského soudu v Praze. Namítal, že se žalovaný v rozhodnutí dostatečně nezabýval důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu a humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Krajský soud žalobu zamítl. Dospěl k závěru, že žalovaný se případnou existencí důvodů pro udělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany na straně žalobce zabýval dostatečně, a v souladu s právními předpisy i judikaturou Nejvyššího správního soudu poté ani jednu z forem ochrany neudělil.

[3] Žalobce (stěžovatel) napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností. Tvrdí, že ustanovený zástupce měl na doplnění žaloby pouhý den a ve spisu krajského soudu navíc nebyl obsažen spis žalovaného, proto byly možnosti jeho žalobních námitek velice omezené. Dále dle stěžovatele žalovaný i soud nesprávně zhodnotili otázku udělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany. Doplňková ochrana dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu je v případě stěžovatele relevantní z důvodu jeho obav z vymahačů dluhů v zemi původu a také z důvodu extrémní chudoby, jež ve Vietnamu panuje. V souvislosti s chudobou ve stěžovatelově zemi původu se měl žalovaný zabývat i možností udělit mu humanitární azyl, což neučinil.

[4] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost je přípustná. Poté, jelikož se jedná o věc mezinárodní ochrany, se Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[5] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[6] Stěžovatel obecně uvedl, že je jeho kasační stížnost přijatelná, neboť ve věci nebyla naplněna základní funkce správního soudnictví, tedy ochrana subjektivních práv jednotlivce.

[7] Nejvyšší správní soud nejprve poznamenává, že rozsudek krajského soudu odpovídá požadavkům judikatury Nejvyššího správního soudu na jeho přezkoumatelnost (srov. např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75). Z rozsudku je zjevné, jak ve věci rozhodl, a své rozhodnutí opřel o dostatečně zjištěný skutkový základ. Vycházel ze správního spisu a informací v něm shromážděných, přičemž ani žalovanému nelze v tomto směru vytknout, že by skutkový základ věci zjistil nedostatečně.

[8] Namítané procesní pochybení spočívající v nedostatečné lhůtě stanovené zástupci stěžovatele pro uplatnění žalobních námitek Nejvyšší správní soud rovněž neshledal. Žalobu ve věci mezinárodní ochrany lze podat ve lhůtě 15 dnů od doručení rozhodnutí žalovaného (§ 32 odst. 1 zákona o azylu). Rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno 23. 6. 2015 (č. l. 93 správního spisu), žalobu obsahující žádost o ustanovení zástupce podal po čtrnácti dnech 7. 7. 2015. Tímto dnem došlo ke stavění běhu lhůty pro podání žaloby (§ 35 odst. 8 s. ř. s.), zbýval z ní jeden den. Běh této lhůty pokračoval právní mocí usnesení ze dne 15. 7. 2015, jímž byl stěžovateli ustanoven zástupce, který byl zároveň vyzván, aby ve lhůtě

jednoho dne žalobu náležitě doplnil. Soud při stanovení této lhůty respektoval znění § 71 odst. 2 s. ř. s. a umožnil zástupci stěžovatele uplatnit nové žalobní body ve zcela správně dopočítané zbývající lhůtě pro podání žaloby.

[9] K tvrzení stěžovatele, že by bylo vhodné, aby soud v době ustanovení právního zástupce již disponoval správním spisem, Nejvyšší správní soud konstatuje, že zákon takovou povinnost krajskému soudu neukládá. Podle § 74 odst. 1 s. ř. s. předseda senátu krajského soudu správnímu orgánu uloží, aby nejdéle ve lhůtě jednoho měsíce předložil správní spisy a své vyjádření k žalobě. Nelze tedy legitimně předpokládat, že v této době bude spis správního orgánu vždy součástí spisu krajského soudu. Právě naopak, správní spis se bude v této době zpravidla nacházet v sídle správního orgánu. Je nutno vzít v úvahu, že i správní orgán se k žalobě podané proti jeho rozhodnutí vyjadřuje a k tomu čerpá údaje ze správního spisu. Pro správní orgán je správní spis jediným zdrojem informací o projednávané věci. Naopak žalobce má k dispozici veškerá rozhodnutí vydaná v jeho věci, případně často i vlastní podklady, z nichž při formulování žalobních bodů vychází.

[10] Výše uvedené nezpochybňuje právo žalobce nahlédnout za účelem doplnění žalobních bodů do správního spisu. Účastníci řízení a jejich zástupci mají v § 38 odst. 1 správního řádu výslovně upraveno právo nahlížet do spisu v řízení před správním orgánem, a to i v případě, že je rozhodnutí správního orgánu již v právní moci (§ 73 správního řádu). Za zástupce účastníka je logicky považován jeho současný zástupce, tedy i ten, jehož zastoupení vzniklo až po právní moci rozhodnutí správního orgánu. S právem nahlížet do spisu je spojeno též právo činit si výpisy a právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části (§ 38 odst. 4 správního řádu). Zástupce, který prokáže aktuální oprávnění jednat za účastníka správního řízení (byť v té chvíli již ukončeného) má tedy nesporné právo nahlédnout do správního spisu. Je-li mu v uplatnění tohoto práva ze strany správního orgánu nezákonně bráněno, může využít ochrany, jíž v takových situacích soudní řád správní nabízí (žaloba na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem či donucením správního orgánu).

[11] Zástupce stěžovatele v nyní projednávané věci vyslovil předpoklad, že žalovaný by mu správní spis k nahlédnutí včas nezpřístupnil; jedná se však pouze o spekulaci nepodloženou skutečným odmítnutím správního orgánu nahlédnout do správního spisu ve lhůtě umožňující doplnit žalobu. Správní orgán je jistě oprávněn svou činnost zorganizovat a stanovit mimo jiné například úřední hodiny či pravidla pro nahlížení do spisu. Jedná se však vždy pouze o vnitřní organizační systém, který nesmí být v rozporu se zásadou dobré správy a součinnosti s účastníky řízení. V projednávané věci však mezi orgánem a stěžovatelem nenastal reálný konflikt v otázce nahlížení do spisu.

[12] Institut humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, zejm. požadavky na správní uvážení o něm, byl již mnohokrát předmětem řízení před Nejvyšším správním soudem (srov. rozsudky ze dne 18. 9. 2015, č. j. 2 Azs 194/2015 – 28, ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38, či ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55). Stěžovatelovy námitky ohledně jeho neudělení nevyvolávají žádné otázky, které by nebyly již judikaturou řešeny. Krajský soud o nich také zcela v souladu s touto judikaturou rozhodl.

[13] Stejně tak je tomu ohledně námitek, kterými stěžovatel dovozuje nedostatečné posouzení možnosti udělit mu doplňkovou ochranu dle § 14a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Možným pronásledováním soukromými osobami v zemi původu a vlivu této okolnosti na udělení doplňkové ochrany se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudcích ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, či ze dne 13. 9. 2004, č. j. 4 Azs 160/2004 - 41. Ani namítané ekonomické důvody (chudoba v zemi původu) nejsou v souladu s konstantní judikaturou důvodem pro udělení doplňkové ochrany či humanitárního azylu (srov. např. rozsudky ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43, či ze dne 7. 11. 2013, č. j. 9 Azs 8/2013 - 46).

[14] Pro shora uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto není důvod pro její přijetí k věcnému projednání. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani těch, které jsou řešeny rozdílně, přičemž nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu. Soud neshledal ani zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu práva. Soud proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[16] Stěžovateli byl v řízení před krajským soudem jako zástupce ustanoven Mgr. Bc. Filip Schmidt, LL.M., advokát se sídlem Helénská 1799/4, Praha 2, který jej zastupoval i v řízení o kasační stížnosti. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle § 7 a § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. b) a d) citované vyhlášky náleží advokátovi odměna za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) v částce 3.100 Kč, a podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky náhrada hotových výdajů v částce 300 Kč a částka 714 Kč představující 21% DPH, jíž je advokát plátcem. Celková výše odměny ustanoveného zástupce proto činí 4.114 Kč, částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. prosince 2016

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu